

2020 Dünya Habitat Günü: Herkes İçin Konut – Daha İyi Bir Kent Geleceği

İyi bir konuta sahip olmak bugün hiç olmadığı kadar bir ölüm kalım meselesine dönüşmüştür. COVID-19 virüsü yayılmaya devam ederken insanlara evlerinde kalmaları çağırısı yapılmaktadır. Ancak, elverişli bir konuta sahip olmayanlar için bu basit tedbiri almak imkânsızdır.

Aynı zamanda, COVID-19 pandemisi bize hatırlatmıştır ki bir ev dört duvardan daha fazlasıdır. Güvende olduğumuzu hissettirir ve yaşamaya, çalışmaya ve öğrenmeye devam etmemizi sağlar. Bir ev güvenilir olmalıdır, temizlik önlemlerini alabilmemiz için temel hizmetlere ve altyapıya ulaşmamızı, fiziksel mesafemizi koruyabilmemiz için yeterli alanı bulmamızı sağlayabilmelidir. Ev, konumu itibarıyla yaşayanlar için kamusal yeşil alanlara, iş olanaklarına, sağlık servislerine, okullara, çocuk bakım evlerine ve diğer sosyal tesislere erişilebilir olmalıdır.

Pandeminin başlangıcından önce dahi dünya üzerinde yaklaşık 1.8 milyon insan gecekondularda ve kaçak yerleşimlerde, kötü şartlardaki konutlarda ya da evsiz olarak şehirlerimizde yaşamlarını sürdürmekteydi.

3 milyara yakın insan el yıkamak için gerekli olan temel yeterliliklerden yoksundur. Buna göre, dünya genelinde milyonlarca insanın sağlığı temel hizmetlerden yoksunluk nedeniyle tehlike altındadır ve bu insanlar hem sosyo-ekonomik hem de çevresel tehlikelere maruz kalmaya daha yatkındır.

COVID-19 pandemisi dolayısıyla toplum yapısındaki eşitsizlikler daha da belirginleşmiş, azınlıkların, yerlilerin ve göçebelerin konutların güvencesizliğinden, aşırı nüfus yoğunluğundan ve evsizlikten nasıl daha fazla etkilendiğini gözler önüne sermiştir.

COVID-19 virüsü niteliksiz konutlarda, eşitsizliklere ve yoksulluğa maruz kalan insanların yaşadıkları yerlerde yayılmıştır. Bu çevrede yaşayanlar genellikle otoriteler tarafından tanınmamış, korunmaları sağlanmamış ve kriz zamanlarında yerlerinden edilme riskiyle karşı karşıya kalmışlardır. Uluslararası Çalışma Örgütü'ne göre dünya nüfusunun %55'i (yaklaşık 4 milyar insan) herhangi bir sosyal korumadan faydalanmamaktadır.

Barınma bir insan hakkıdır ve tüm diğer temel sorunlar için bir katalizördür. Barınma hakkının karşılanması **Herkes İçin Kent Hakkı**'nı sağlamak için tek çıkış yoludur.

Kapsayıcı, uygun fiyatlı ve elverişli konutlandırmalar kentlerimizin ve topluluklarımızın sürdürülebilir şekilde dönüşümü için elzemdir. 11. Sürdürülebilir Kalkınma Amacı 2030 yılına kadar dayanıklı, kapsayıcı, güvenli ve çeşitliliği bol kentler kurmayı hedefler. Hedeflerden bir diğeri de elverişli, güvenli ve uygun fiyatlı konutlar ile temel hizmetlerin 2030'dan itibaren herkes için karşılanabiliyor olmasıdır.

COVID-19 krizi başarının birliktelikten nasıl geleceğini göstermiş ve barınma hakkına erişme sorununun ortak bir sorumluluk olarak ele alınması gerekliliğine dair fikirlere ışık olmuştur.

COVID-19 krizi topluluklarımızın ve insanlarımızın yerel ve yenilikçi çözümlere ayak uydurabilme yeteneğini de gözler önüne sermiştir. Bununla birlikte yerel ve merkezi yönetimlerin geçici barınma çözümleri de acil barınma ihtiyaçlarının ne kadar çabuk belirginleştirilebildiğine işaret etmiştir. Bu çözümlere örnek olarak:

2020 Dünya Habitat Günü Anahtar Mesajları

- Güvenli bir barınağı olmayan insanlara işlevsiz alanları kullanma ya da binaların yeniden işlevlendirilmesi yoluyla kısa dönemli barınma olanağı sağlanması.
- Kira ve ev kredisine bağlı tahliyeler ile gayri resmi yerleşimlerde ya da gecekondularda yaşayanların zorunlu tahliyelerinin ertelenmesi, hizmet maliyetlerinin ve ek masrafların tahsilinin pandemi süresince durdurulması.
- İnsanların evde kaldıkları süreçte önemli küçük işletmeler için binalara, arazilere ve açık alanlara ulaşım sağlanması ile gıda güvenliği, acil yardım servislerinin ve ihtiyaç duyulabilecek diğer hayati işlevlerin ulaşılabilir olması.

gösterilebilir.

Tüm bu adımlar doğru zamanlı ve önemli iken, bu adımların uzun dönemli sürdürülebilir değişimler olarak yasa ve politikamızda yer etmesi gerekmektedir. Pandemi barınma sorununa insan merkezli yaklaşımın şehirlerimizin karakter, biçim ve sosyo-ekonomik canlılık meselelerinde en az toplum sağlığında olduğu kadar önemli olduğunu göstermiştir.

Konut insanların sağlığının, insan onurunun, güvenliğinin, iyi halliliğinin ve katılımının temel yapı taşıdır.

Sağlık: Elverişli konut pek çok sağlık sorunları karşısında ilk savunma hattıdır. Hastalıkların yayılmasını engeller ve insanların hijyen kurallarını uygulamalarını sağlar.

Haysiyet: Elverişli bir konuta sahip olmak insana yaraşır bir yaşam sürdürmenin önemli bir şartıdır. Konuta erişim engelliler, yaşlılar ve diğer kültürel, sosyal ya da sağlıkla ilgili ihtiyaç sahipleri için olmazsa olmazdır.

İyi Hal: Elverişli konuta sahip olmak aidiyetin ve iyi halin temelini oluşturarak insanların büyümesini, gelişmesini, yaşamasını ve çalışmasını mümkün kılar. Çeşitli nüfus grupları için toplumsal alanlar ve ortak kullanım alanları ile kültürel etkinlikler daha iyi bir kent geleceği için konutların ve yerleşimlerin tasarımında dikkate alınmalıdır.

Güvenlik: Elverişli bir barınak insanları pek çok güvenlik riskinden korur. Doğal afetlerin daha sık yaşanmasıyla birlikte herkes için barınmanın karşılanması iklim değişikliğine karşı dayanıklı toplulukların ve kentlerin inşasına katkı sağlar.

Katılım: Bir yuvanın istikrarlı ve güvenli olması, komşuluk ve topluluk çerçevesinde sosyal ve ekonomik katılım ile iş olanaklarına erişilebilirliğin sağlanmasının önemli bir parçasıdır. İnsanlarla birlikte daha iyi evler inşa etmek semtlerin canlılığını sağlar, semtin çeşitli konut çözümleri ile kullanımlarının entegrasyonu ile harmanlandığında herkesin ihtiyaçları karşılanabilir.

Konut bir ortak sorumluluktur.

Herkes için elverişli konutlar ulusal ve yerel yönetimlerin çabaları da dâhil koordine edilmiş ve güçlendirilmiş tüm çabalara bağlı olacaktır. Yerel yönetimler bütün vatandaşların güvenli ve korunaklı olmasını sağlamak için anahtar faktörlerdir. Ulusal hükümetler yerel karar alıcıların önleyici eylemleri ve etkili karar almaları için güçlendirilerek desteklenmesi konusunda kritik bir rol oynamaktadırlar.

2020 Dünya Habitat Günü Anahtar Mesajları

Diğer partnerler yerel sakinlerle ortaklık kuran sivil toplum örgütleri, kiralar ve diğer seçenekler için kaynak oluşturan özel sektör kuruluşları, konutlara yardımcı olmak adına konut koruma ve rehabilitasyonu ile uluslararası topluluklar olarak görülebilir.

İnsanlar yaşadıkları bölgedeki konutları biçimlendirmek için güçlendirilmeli ve donatılmalıdırlar. Gelecekteki şehirlerimizde herkes için konut amacına ulaşma doğrultusunda uzun erimli politik vaatleri, yaratıcılığı, yatırımı ve yerel sahiplenmeyi elde etmek için doğru çerçeveleri ve teşvikleri kolaylaştırmamız gerekiyor.